

Velja v Ljubljani

in po pošti:

celo leto . . . K 84—
 pol leta . . . " 42—
 četrt leta . . . " 21—
 za mesec . . . " 7—

za inozemstvo:

za celo leto naprej K 95—
 za pol leta " " 50—
 za četrt leta " " 26—
 za mesec " " 9—

Jugoslavija

Na pismene naročbe brez pošiljatve denarja se ne moremo ozirati.

Naročniki naj pošiljajo naročilne po nakazilu.

Oglasi se računajo po porabljenem prostoru in sicer 1 mm visok ter 45 mm širok prostor za enkrat 40 vin., za večkrat popust.

Uredništvo je na Starem trgu št. 19. Telefon št. 860. — Upravištvo je na Marijinem trgu št. 8. — Telefon št. 44.

Izhaja vsak dan zjutraj. Posamezna številka velja 40 vinarjev.

Vprašanje glede inseratov i. dr. se naj priloži za odgovor dopisnica ali znak. — Dopisil naj se frankirajo. — Rokopisil se ne vračajo.

Fraujo S.:

Valutna regulacija.

V članku „Emisijska banka“ smo si dovolili kritiko o samovlastnem postopanju ministrskega sveta, posebno gosp. finančnega ministra v valutnem vprašanju, in smo prišli tekom razprave do logičnega zaključka, da se more valutno vprašanje rešiti samo s stopnjama, in da se ne smemo prenašati, ako nočemo škodovati ustroju in gospodarskemu položaju naše lepe domovine. Rekli smo, da je sedaj samo neobhodno potrebno takoj vzeti te ne-srečne žigosane krone iz prometa in jih zamenjati za nov državni papirnati denar, najboljši al pari 1:1 ali vsaj 2:3. Najboljše smo, da nam zaenkrat ni mogoče izogniti se temu, da bi ne imeli v prometu dvojnega denarja: starih srbskih dinarjev „Narodne banke“ in novih jugoslovanskih dinarjev, izdanih od države same. Drugi korak, ki je tudi nujen, je — da se preskrbi čimprej notiranje obeh vrst dinarjev na tujih borzah. To tvori podlago za pravo regulacijo valute, ki se pa more izvršiti šele dosti pozneje — kadar bo mogoče na podlagi notiranja obeh vrst dinarjev na tujih borzah ustvariti si pravo sliko o stanju naše valute: takrat naj nastopi — po preteku 1, 2, 3 let — emisijska banka, ki naj izda temeljito podprte bankovce, tretjo vrsto dinarjev, in obe doteraj vstivi vzame iz prometa. Tako bi se zidalo od temelja proti sirhi — ne narobe, kakor hoče g. fin. minister. Danes se more določiti samo razmerje kron k starim srbskim dinarjem, pa še to ne lahko. Gospod finančni minister pa hoče dekretirati kurs med krono in novim dinarjem, ki ga naj izda po njegovem emisijski banka. Od kod dobi g. minister relacijo 1:5? Da krona ni nič vredna, k večjemu 20—22 centimes, vemo. Ne vemo pa, koliko bodo veljali novi dinarji, ki jih hoče on fundirati z državnimi gozdi in rudokopi, v inozemstvu. Ali bomo potem po izvršeni regulaciji še enkrat, in morda še v drugič morali regulirati valuto? Pro foro interno se da kurs poljubno določiti; merodajni pa so nam vendar svetovni kurzi! Tu bo imela prepotrebna devizna centrala obilo posla. Sicer pa, ali so tudi tehnične predpriprave za emisijsko banko že gotove?

Opozorili bi danes pa tudi na način, kako je Italija v zasedenem ozemlju vzela krone iz prometa. Zdi se nam, da je ta način jako praktičen. Učimo se tudi od naših neprijaznih sosedov! Tam so zaprli meje za par dni, in so tekom teh par dni zamenjali krone po uradnem kursu 1:200. Vsi računi, medsebojne terjatve med poslanci Italije in domačini na zasedenem ozemlju, so se enostavno spremenili v račune v lirah. Kdor je bil dolžan ali je imel terjati do tega dne — recimo na pr. 10 000 K, je bil od tega dne naprej dolžan 10 000 lir. Plače, penzije itd., vse se izplačuje v lirah, v istem znesku, kakor popre v kronah. Prizadet je bil torej pri tej izmenjavi le tisti, ki je imel takrat slučajno denar v gotovini v rokah, ker je dobil za 10 000 K le 4000 lir. Vseh drugih pa ta izmenjava ni prav nič bolela. Mi mislimo, da bi se dalo

mutatis mutandis tudi pri nas to izmenjanje na ta način izvršiti: seveda v razmerju 2:3 med novimi dinarji in žigosanimi kronami.

Vprašamo: Kdo nosi danes denar v gotovini pri sebi? Morda ga skriva še kakšen hribovec ali kakšen drug človek, ki je 100 let zaostal, v starih omarah, pa morda drug. Ta naj za svojo zaostalost in nezaupnost le plača 33 1/3% davka!

Trgovci imajo v gotovini v blagajni le toliko, kolikor je rabijo za dnevni promet, teh torej ta malenkostna zguba ne bo bolela. Uradniki in sploh fiksno plačane osebe bodo k večjemu žrtvovale 33 1/3% od svoje enomesečne plače, torej tudi ne prehud udarec. In kar je glavno, revni sloji, ki imajo prihranke v hranilnicah, ne bodo nič trpeli: danes ima recimo eden 1000 kron v hranilnici, jutri bode imel 1000 dinarjev. Malo hujše nego vsi drugi bodo prizadeji denarni zavodi, ker morajo imeti vedno po par stotisoč, nekateri celo 1 ali več milijonov gotovine v blagajni. Pa ti bodo izgubo najlažje utrpeli, sicer pa imajo rezervne zaklade — in končno je vlada tudi še tu, ki jih ne sme in ne bo pustila propasti. Prizadeti bodo tudi tisti neprevidežli, ki bodo ravno en dan pred razglasom zamenjave sklenili kakšno kupno ali prodajno pogodbo, in ki bodo imeli drugi dan še celo kupnino v rokah, ali ki bodo sploh prejeli prejšnji dan za dobljeno blago večje svote plačila. Temu pa ni mogoče odpomoči. Sicer pa to niso reveži, in — če tudi ne lahko — gotovo lažje trpe, nego drugi, revnejši sloji.

Termin za izmenjavo naj bi bil seveda čim krajši. Največ 10—14 dni. Kajti ta izmenjava bo brez dvoma seveda povzročila momentano stagnacijo celokupne trgovine in podražitev živil za ta rok. To pa samo momentano — povdarjamol — ker recimo, kar stane danes 1000 kron, za to se bo — dokler traja izmenjava — zahtevalo 300 kron; po izvršeni regulaciji pa bodo cene takoj zopet šle nazaj na 200 dinarjev, in če ne — saj ima vlada sredstva, da tako znižanje izsili.

Ta izmenjava je — kakor rečeno, — prvi korak, oziroma poprava zgrešenega prvega koraka, ki smo ga storili z žigosanjem. Vse drugo pride pozneje, nazadnje streha. Seveda g. finančni minister pri tej izmenjavi ne bo prišel na svoj račun, ker on zagovarja razmerje 1:5, dočim mi računamo z razmerjem 2:3. Diferenco bode pač moral pokriti iz drugih virov: predvsem iz davka na premoženje, ki bo enakomerno in po pravičnem razmerju zadel vse sloje, ne pa ravno najrevnejših!

„Zveza jugoslovanskih železničarjev“ priredi v četrtek, dne 24. t. m. ob 19. uri v veliki dvorani hotela Union v Ljubljani velik društven shod z dnevnim redom: 1) Draginjske doklade in stavka; 2) Slučajnosti. Tovarishi! Da primerno zaključimo sijajni nastop o priliki mednarodne politične stavke. Udeležite se shoda vsi kot en mož. — Predsedstvo Z. J. Ž.

Izlet srbskih maturantov na Gorenjsko.

Ob enčetrtna na 7. smo se odpeljali proti naši lepi Gorenjski. Jutro po nočnem dežju vedro, zrak svež in oster — usoda je naklonila našim dragim gostom res dan, kakršnega si želi turist, kadar ide na planine. Skrozi še spečo Škofjeloško in Kranjsko smo hiteli proti Jesenicam v mislih, da nam bodo šele tam naši Gorenjci stisnili roko. Kako veselo pa smo bili presenečeni, ko se ustavi vlak v Podnariu. Peron poln ljudstva, dekleta v narodnih nošah kitijo brate Srbe s cvetjem, šolska mladina zapoje ginjivo „Bože pravde“. Žalibog, čas hitil kratek nagovor dr. Lavrenčiča v slovo in pozdrav in že hitimo naprej. Prikaže se Triglav, naš sivi oče, blejski grad, kot naslihan na modrino neba, rojstna vas Prešerna in v Jesenicah smo. Sprejem je bil nad vse veličasten! Godba kat. del. društva zaigra naše himne, Sokoli se bratijo z brati iz Belgrada, dekleta sipijejo cvetke. Došle goste pristrčno pozdravlja gerent g. Humer in gđ. Ham Melka, katerima se v imenu Srbov zahvali prof. Kangrga. In naprej na Bled. Vrsta pristnih gorenjskih lovcev odda dve salvi v pozdrav, orkester pod vodstvom prof. Jeraja zaigra „Otok bleški“, narodne noše naših deklet in fantov se mešajo z zagorelimi obrazi naših gostov v eno samo pestro sliko. V imenu občine in občinstva pozdravi goste župan g. Rus. Okrajni glavar pozdravlja brzojavno, ker je uradno zadržan — prof. Kangrga se ginjen zahvaljuje.

Po obedu na čolne — naši mladi gostje so vsi iz sebe nad divnostjo našega Bleda, ob zvokih orkestra se v zdravniškem domu pleše kolo. Čas slovesa prihaja! Videl sem solze v očeh in na vseh ustnih eno samo misel: „Pridemo zopet —“

V Kranju isti prizor, kot na Jesenicah. Pevsko društvo nar. čitalnice zapoje dobrodošlico, godba prostovoljne požarne brambe pod vodstvom g. Rusa zaigra naše himne, rdeče srajce Sokolov, svilene rute deklet — vse, vse kliče: Dobrodošli bračol! Nato pozdravlja došle goste gimn. ravnatelj Fajdiga, v imenu kranjskega dijaštva osmošolec Mihelič. V navdušenem govoru se zahvaljuje za iskren sprejem maturant Jovanovič. Nato z godbo na čelu v mesto, kjer sprejme goste pred stolno cerkvijo dekan A. Kobler, pred mestno hišo župan Polak in okrajni glavar Žitnik. Po posetu Jenkovega in Prešernovega groba, pogoste Srbe vrle kranjske gospe in gospodične na vrtu Sokola. V telovadnici se razvije ples, na vrtu se pleše kolo, vsem sije sreča iz obraza. V krasnem govoru pozdravi tovariše iz Belgrada g. Čebulj. Na kolodvoru se poslovimo in zopet se vidi, kako težka je mladim našim gostom ločitev od lepe naše Gorenjske. A vlak zaživlja in nazaj v Ljubljano.

Ta dan bo gotovo eden najlepših, če ne najlepši v izletu naših milih gostov.

Včeraj dopoldne so si ogledali naši gostje jugoslovansko tiskarno, popoldne pa Polakovo tovarno.

Zahtevajte „Jugoslavija“ po vseh gostilnah, kavarnah in brivnicah! Pridobivajte novih naročnikov!

Slovensko visokošolsko dijaštvo poverjeniku za uk in bogočastje.

Sekcija društva „Jugoslavija“ v Pragi: Staleška organizacija praškega dijaštva iz območja Deželne vlade za Slovenijo v Ljubljani je sklenila na svojem občnem zboru dne 1. julija t. l. sledečo

resolucijo:

Slovensko visokošolsko dijaštvo je nad činom, kako je poverjenišvo za uk in bogočastje v Ljubljani v preteklem šolskem letu za dijaštvo v Pragi skrbelo, prejšnje za podpore reševalo in kako je priznane podpore posameznikom v Prago dostavljalo, skrajno ogorčeno. Pokrajinska vlada v Ljubljani je po prevratu v preteklem letu z veliko gesto obljubljala dijakom izdatne podpore in besedičila, kako misli ugledati telesno in duševno vsled dolgotrajne vojne otrpli mladini pot v bodočnost. Ali ostalo je samo pri obljubah!

a) Priznane podpore — letnih 600 do 1000 kron — so za študij v Pragi naravnost smešne, radi razlike v valutni pa ti zneski imena „državna podpora za študij v inozemstvu“ sploh ne zaslužijo; to je k večjemu miloščina vržena beraču pod noge. Izgovor poverjenika za uk in bogočastje, da ni imelo več sredstev na razpolago, je samo dokaz malomarnosti in nesposobnosti. Zakaj so si pa druge pokrajinske vlade znale preskrbeti večja sredstva?

Naša tozadevna pritožba na ministrstvo za prosveto v Belgradu je po informacijah našega praškega veleposlanštva imela uspeh, da je bilo za tekoče šolsko leto dovoljeno pokrajinski vladi v Ljubljani v naše svrhe ponovnih 100 000 kron kredita. Toda nam se podpore niso zvišale. Vprašamo pokrajinsko vlado v Ljubljani: „Komu ste delili „miloščino“ iz teh od nas priborjenih sredstev?“

b) Reševanje prošelj za podpore je bilo naravnost škandalozno. Če par dijakov, ki so bili šele pozneje demobilizirani ali so se šele pozneje odločili za študij, ni moglo o pravem času vložiti prošelj, ni bilo poverjenišvo za uk in bogočastje s tem še upravičeno zavlačevati rešitev prošelj do konca šolskega leta. Se v slavnem bivšem avstrijskem vojnem ministrstvu, središču birokratske korupcije, se je rešilo prošnje v dveh mesecih, omenjeno poverjenišvo pa je rabilo za rešitev nekaterih prošelj šest mesecev.

Slučaji protekcije — primeri na razpolago — niso ostali dijaštvu skriti, zato se naj vlada ne čudi našemu ogorčenju.

c) Za prvi obrok smo morali o Veliki noči urgirati. Za drugi obrok smo začeli prositi začetkom meseca maja. Štiri brzojavke so šle potom veleposlanštva na vlado, jedna izmed njih na g. ministra dr. Korošča, ki je gotovo našo prošnjo na pristojnem mestu podpiral, toda vse zastoj! Prošnja veleposlanštva, da vlada da istemu pooblastilo izplačevati že priznane podpore, da se dijakom omogoči vsaj polaganje izpitov, je ostala tudi hob ob steno, niti odgovora ni dobilo veleposlanštvo! Danes, po koncu šolskega leta, ko je dijaštvo deloma že šlo na počitnice, so začele

kapljati podpore potom bank po kurzu 58 čeških kron za 100 jugoslovanskih.

d) nič boljše ni bilo z begunskimi podporami! Po trimesečnem barantanju z vlado potom poslanstva so dobili dijaki begunci končno 100 K podpore. S tem je dijak-begunec po predsodku poverjenišva za socialno skrb v Ljubljani za celo leto odpravljen.

Dijaštvo je prišlo na podlagi navedenih dejstev do zaključka in prepričanja, da sploh nima več smisla oblačati se v gmotnih ali katerikoli zadevah na pokrajinsko vlado v Ljubljani ter smatra letošnje brezvestno uradovanje in trpinčenje dijaštva za zločin nad učečo se mladino. Ker nas je krutost časa izurila v vsakem orožju, smo sklenili seči v bodoče po samopomoči.

Kot prvi znak protesta napram vladi, je dijaštvo sklenilo, da ne predloži spričeval o prestanih izpitih poverjeništvu za uk in bogočastje v pregled ter da informira potom časopisja celo jugoslovansko javnost, kako pokrajinska vlada v Ljubljani izvršuje svojo dolžnost napram akademski omladini. — Janže Novak t. č. predsednik sekcije, Stanke Hladnik t. č. tajnik sekcije, Fran Marinič t. č. predsednik „Jugoslavije“, Vladimir Ribač t. č. tajnik „Jugoslavije“.

Iz zasedenega ozemlja.

Če ne danes, pa jutri! Reka, 22. julija. Po izjavi italijanskega kapitana Perattija, bodo italijanske čete odšle s sušaskega ozemlja, kakor hitro bo minila delavska stavka. Narod tej vesti malo veruje, ker je dosedaj praksa povzročila že dosti razočaranj.

Na mesto odslovljenega dr. Brečija je bil imenovan primarijem v bolnici usmiljenih bratov v Gorici dr. Avgust Defori.

Dne 7. t. m. se je vršila v Rimu skupna seja vodstva socialno demokratične stranke z odposlanci iz zasedenega ozemlja. Odposlanci, sodrugl Passigli, Juwinkl in Gallini so imeli daljše posvetovanje s poslancem Turattijem (vodja soc. stranke v Italiji) in so mu pojasnili položaj v zasedenem ozemlju, obljubil je, da bo takoj posredoval pri Nittiju za odpravo cenzure in dosege pravice svobodnega združenja in zborovanja.

Tržaške gospodarske organizacije so izsišile od vlade obljubo, da ne bo pobirala zastalnih davkov in doka, ki so bile predpisane za vojno dobo.

Politični pregled.

p Dementi. Odbor „Kluba beogr. maturanta“ se čuti primoranega, da odgovori na izvajanja ljublj. dnevnika „Naprej“ sledeče: Gdč. Živković ni imela nikakoga mandata, da govori v imenu srbskega dijaštva, in če je to storila, bode morala odgovarjati za svoj čin pred odborom. Ravnotako je g. Čihar, ki je po pisanju „Napreja“ govoril v imenu srbskih dijakov, nesramno izrabljati gostoljubnost kluba beogr. matur, ko si je lastil pravico govoriti v imenu srbskega dijaštva, ker on niti Srb ni, temveč Hrvat iz Zagreba. Podpisani odbor izjavlja v imenu K. B. M., da globoko obžaluje zgoraj omenjene dogodke, ki jih celokupno v Ljubljano došlo srbsko dijaštvo najostreje obsoja. Prof. Halili preds., Jovanović podpred., Pejić, Sevdčić, Stanojević, Živković, Kangrga, Pržić, Ivanković odborniki.

p »Persekucije«. Socialnodemokratski »Naprej« že tarna, da se vrše »persekucije« proti onim delavcem, osobito železničarjem, kateri so se udeležili splošne stavke. Zaradi stavke same se ne bo nikogar preganjalo, temveč le radi nasilstev, ki so jih posamezni prenapetneži uganjali, se je uvedla preiskava in že kriči »Naprej« o persekucijah. Ali smo v svobodni državi ali nismo? Če smo, potem ne sme biti nasilstev posameznikov, potem se red in mir ne sme motiti z nasilstvi. Organ socialnih demokratov grozi, da bo njegova stranka izvajala

posledice. Kakšne? Terorizem! Postavite, sodrugl, diktaturo! Vemo dobro, da so bile delavske mase zapeljane v to stavko, da se je delavce obdelavalo z vsemi mogočimi agitacijskimi in strankarsko terorističnimi sredstvi. Masa delavstva niti vedela ni o bistvu in pomenu stavke. Seveda so socialni demokrati takoj obrnili plašč po vetru in sedaj groze. Toliko nam je znano, da so med železničarji izgubili na moralnem ugledu, da sedaj groze s splošno rudarsko stavko, da tako onemogočijo vsak javni promet, osobito na železnicah in da ugonobe strokovno organizacijo jugoslovanskih železničarjev.

p Deželna vlada in socialnodemokratska stavka. Ne vemo, v koliko se je deželna vlada vstrašila boljševoških bataljonov, toliko je gotovo, da ta vlada ni kazala posebne odvažnosti napram izbruhom neuhaj-skane množice. Po ljubljanskem dopisnem uradu opravičuje svoje postopanje na sledeči način: »Z ozirom na razne sodbe v javnosti glede ukrepov vlada napram socialno-demokratični stavki dne 20. in 21. t. m. smo podučiti od merodajne strani, da ni res, da je vlada dovolila manifestacije, pač pa jih je prepovedala; ni smatrala pa umestno, da bi jih s policijo ali vojaško silo preprečila, temveč se je omejila na vzdrževanje javnega reda in miru, kar se je tudi v obče posrečilo. Bila pa je pripravljena nastopiti z vso odločnostjo, ako bi manifestacije prekoračile dopustne meje, in ako bi se bila pokazala potreba ostreje intervencije. Policija je res svetovala trgovcem po ulicah, po katerih se je pričakovalo večjih množic, da za čas pričakovanega obhoda zapro strgovine, to pa le radi tega, da bi se ne dalo kakemu neodgovornemu elementu prilike do kakega nepremišljenega čina, ki bi utegnil imeti kakih večjih nezaželenih posledic.

p Protič in Pašić Belgrad, 23. julija. (Izv. por.) Potrjujejo se vesti, da je došlo do ostrih konfliktov med pristaši Protiča in Pašića. Ministrski predsednik Stojan Protič se nagiblje Demokratski zajednici pod pog. jemi, da se mu zagotove koncesije v vprašanju izvedbe agrarne reforme.

p Odmev iz 1. 1915. Sarajevo, 23. julija. (Izv. por.) Sodišče v Travniku je po več dnevni razpravi obsodilo nekega Simmovića na pet let težke ječe zaradi protisrbskih izgrediv 1. 1914. pred izbruhom vojne.

p Jugoslovanski episkopat. Zagreb, 22. julija. V Zagrebu so se vršila od 15. do 20. t. m. posvetovanja jugoslovanskih škofov. Bavili so se v devetih dolgih sejah z vsemi cerkvenimi, cerkveno-političnimi in kulturnimi vprašanji. S konference se je poslal brzoglasen pozdrav regentu Aleksandru v Belgrad. Med ostalim je bilo sklenjeno izposlovati pri Vatikanu potrditev predloga edinstvenega predstavništva hierarhije katoliške cerkve v kraljestvu SHS s sedežem v Zagrebu, izdelati statut za avtonomijo v pogledu šolstva in uprave cerkvene imovine ponovno zaprositi sveto stolico za dovoljenje uvedbe staroslovenske cerkvene službe božje za vse kraljestvo Srbov, Hrvatov in Slovencev. Dalje je sklenila konferenca zaprositi, da se čimprej sklene konkordat s sveto stolico. Izrekla se je zahvala sveti stolici za njeno dosedanje varstvo zavoda Sv. Hieronima ter se je sklenilo naprositi naj izkazuje sveta stolica tudi nadalje temu zavodu svoje varstvo. Vprašanje cerkvenega ujedinjenja je bilo predmet temeljitim razpravam. Glede agrarne reforme se je sklenilo postopati sporazumno s pravoslavno hierarhijo in podvzeti primerne korake. Nadalje je bilo sklenjeno, da se od sedaj v vseh škofijah kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev s čimvečjo slovesnostjo praznuje praznik Sv. Cirila in Metoda. Škofje se bodo obrnili tudi na ministrski svet glede zboljšanja materialnega stanja duhovščine, kakor tudi glede verouka v srednjih šolah. Konferenca je razpravljala o nadaljni izpopolnitvi bogoslovne fakultete v Zagrebu in bogoslovnih učilišč s posebnim ozi-

rom na vsa vprašanja o verski umetnosti in vprašanja iztočne cerkve. (LDU)

p Bolgarska mirovna delegacija je sestavljena sledeče: Ministri Todorov, Danev, Stakazov, Siambalinski, prejšnja ministra Saratov in Gešov ter general Lugov.

Pokrajinske vesti.

kr Jesenice. Ženska podružnica sv. Cirila in Metoda na Jesenicah ima svoj redni letni občni zbor v soboto, dne 26. t. m. ob 7 uri zvečer v hotelu „Triglav“ na Jesenicah z običajnim dnevnim redom. Vse članice vabi k obilni udeležbi odbor.

kr Z Jesenic. Ko je tovarniško ravnateljstvo na Jesenicah zvedelo, da se namerava od 20. do 22. julija stavkati, je kratkoma določilo, da ima delo ta dva dni počivati. Niso vprašali nobene druge narodne organizacije, ki so zastopane v tovarni, ne narodno soc. zveze in tudi jugoslov. strokovne zveze ne. Člani obeh organizacij so bili namreč pripravljani, da redno vršijo svoje delo. Sedaj so se pokazali gospodje vodstva tovarne — sedaj je padla maska hinavščine, s katero so se bližili in delali naši državi prijazen, ljubezniv obraz. No, pa kako bi tudi drugače ravnali, saj smo dosti kratkovidni, da jim verujemo. Gospodom pariški mir le radi tega ni po volji, ker so pokopani njihovi ideali. Zidarjem jadranskega mosta se je stavba porušila in zginili so vsi temelji, na katere so se opirali. Treba je nove podlage, novih temeljev, in to naj bo nezavedno breznarodno slovensko ljudstvo, pa katero naj bi se opirali gospodje kapitalisti iz rajha. Že veselica v Hrenovci je pokazala, kdo je pristaš in opora soc. dem. na Jesenicah, sedaj pa zopet. Kaj mar gospodom od ravnateljstva, če se v tovarni ne dela, vsaj jim je še ljubše. Stavka se obhaja tem impozantnejša, ker tudi oni, ki bi radi delali, ne morejo, ljudje, ki so lahkoverni, verujejo v hinavsko ljubezen svojih višjih do delavstva, delavstvo kot tako dobi pogum za nered in izgrede, delo, ki bi se opravilo te dni, odpade, saj je v Jugoslaviji. Jugoslovanski državljani, ti pa plačuj davke, iz katerih izhajajo podpore za delavce v tovarni in tovarno samo. O delavstvu pa je za izreči le pomilovanje. Naj se branijo in zagovarjajo in napadajo kakor hočejo, gotovo so zapeljane ovčice. V dolgi vrsti, po večini ženske in otroci, so korakali; dosti jih je bilo in zelo mešani so bili. Ko bi videl v njih duše, kaj bi vse videl? Voditelji so bili nekoliko potrjeni radi tužnega vseh, dosti jih je bilo, ki se jim je dopadlo, da lepo korakajo, dosti jih je zopet hotelo imponirati z rdečo ovratnico, a vse te navedene, celo orve, če bi vprašal, zakaj da hodijo, bi ne bili pravega vedeli. Če si jih poslušal, vsak je po svoje pripovedoval. V sredi sporeda pa je korakala osmerica, ki je predobro vedela, zakaj se gre; ponosno so korakali, kakor pravi Germani. A kot pravi, naduti nemški generali, češ: „Mislite, da smo premagani, ne nisno, še smo gospodarji! Ali vidite tolpno slepcev, kako jo peljemo; še je iskra, iz katere bo vzkli plamen, vse dosedanje požgal in nam pomagal zopet do oblasti, katero nam je zagotovil Bismark, gospodstvo, katero nam je prerokoval Vill.“ — Ti so bili, ki so vedeli zakaj se gre in bili srečni v lepim nadah. da pride zopet čas, ko zažgejo svoje rdeče zastave in pričnejo s tiranstvom nad narodi. Takrat ko bodete delavci zopet hodili sklonjeni od težkega dela, ko bodete v tovarni kot pred letom dni zopet brusili bajonete za nemške bratce, da pokoljejo vaše najdražje, takrat pa ne bodete imeli poguma stavkati. — Torej le tako lepo, slepo naprej!

kr Stavka v Zagorju. Kakor v Ljubljani, tako so tudi v Zagorju stavkali socialno demokratični železničarji. A ne dovolj tega! Da bi onemogočili zdržavanje prometa po narodno mislečih železničarjih, so v noči od 19 na 20. po polnoči popolnoma pokvarili vso varstveno napravo, svetilke pa zaklenili. Uvozne značke so pustili, da

so kazali „proga prosta“, dasi so vedeli, da stoji na progi tovorni vlak, ki ga vsled pokvarjene varnostne naprave ni bilo mogoče zapeljati na drug tir in da mora vsak trenutek priti ekspresni vlak z ene in brzovlak z druge strani. Da ni bilo g. Hauptmana in g. stražnega mojstra Juha, ki sta s skrjanim naporom v zadnjem trenutku odstranila nevarnost, bi bila nesreča neizogibna. Storitci tega zločina, prijeli po orožnikih so izjavili, da so dobili tozadevni ukaz pri vodstvu stranke v Ljubljani. Upamo, da bodo oblasti pošteno kaznovale storilce, ki se tako nesramno igrajo s tujim življenjem. Kaj pa pravi „Naprej“ na to?

kr Celje. V hotelu „Stadt Wien“ se je zgodil že drugi škandal. Prvi je imel za posledico, da se je moral hotel pro forma posloveniti. Drugi škandal je vodil do takih posledic, ki jih ni brez ozira na katerikoli osebo vsikdar obsojamo in jih ne bomo trpeli. A zgoditi se je moralo to zopet v hotelu „Stadt Wien“. Ali so hoteli odprti in pristopni tudi za naše ljudi, potem služijo svojemu namenu, sicer pa se jih naj zapre, da bo mir.

Dnevne vesti.

dn Knezoškof Jeglič v avdijenci pri regentu. Iz Belgrada, 23. julija, javljajo: Regent Aleksander je včeraj sprejel v daljši avdijenci ljubljanskega knezoškofa dr. A. B. Jegliča.

dn Kralj Peter gre v samostan. „The Chicago Daily Journal“ priobčuje dopis svojega dopisnika, ki ga je sprejel naš kralj v avdijenci. Naš sivi kralj se je zahvaljeval Amerikancem za vso ljubezen, ki so jo izkazali našemu narodu. Dopisnik opisuje preprost način kraljevega življenja. Kralj je sicer zdatno okreval, toda desna stran mu je že vedno hroma in hodi le s pomočjo palice. Kralj je dopisniku izrazil željo, preživeti zadnje dni svojega življenja v samostanu in je srečen, da vidi svoj narod osvobojen in združen.

dn Stavka v Osjeku. Osjek, 23. julija. Predvčerajšnja stavka je potekla popolnoma mirno. Bančni uradniki se je niso udeležili. V mestu se sploh ni opazilo, da vlada stavka (Ldu.)

dn Proti zakotni in verižni trgovini je izdala bosanska vlada ostre naredbe. In pri nas?

dn Dar orožništva. Naši orožniki so zbrali doslej 20 719 K 12 v. za invalide in sirote padlih vojakov, ki so se borili za našo svobodo v bojih na Koroškem, Stajerskem in Prekmurju.

dn Za celibat. Med slovensko duhovščino se je započelo živahno gibanje za celibat. Zbrajo se izave vseh duhovnikov proti uvedbi duhovniškega zakonskega življenja.

dn Zadeva Tršar — Seliškar. Mnogo senzacije je vzbudila nenaina aretacija bivšega susteršjanca, vrhniškega župana Tršarja. Doslej je bilo zaslišanih že nebroj prič. Tršar je položil račune in dokaze, kako je porabil denar zaplenjenih vojnih blagaj. Zelo kompromitiran je tajnik Seliškar. Ta se je dal tekem vojne od raznih vrhniških mogotcev podkupiti, da jih je osvobodil od vojaške službe. Nekaterniki so mu plačali 800—1000 K.

dn Promocija. G. Vladimir Ribač, sin našega delegata v Parizu, gosp. Otokarja Rybača, je bil včeraj na češki univerzi v Pragi promoviran doktorjem prava. Iskreno čestitamo.

dn General Janković obolel. Zagreb, 23. julija. Poveljnik IV armije general Božo Janković je obolel.

dn Pomnožitev orožništva. Belgrad, 23. julija. Ministrski svet je odločil, da se število orožništva poveča na 20 000 mož. Vojaške oblasti s, že dobile navodila glede sprejema novih orožnikov.

dn Jugoslovanski dopisni urad je svojo podružnico v Temesvaru prenestil v Bečkerek. Temesvar so Jugoslovani popolnoma izpraznili in ga prepustili Romunom.

Ljubljanske vesti.

Iz vojaške službe. Za poveljnika ljubljanske polkovne okrožne komande je imenovan pehotni polkovnik Aleksa Stojšič.

Amerikanska misija v Ljubljani. Amerikanski polkovnik Cousey je včeraj došel v Ljubljano.

Nogometna tekma med „Š. K. Slovan“ in „Klub beogradskih maturov.“ se je včeraj končala 8:2, v polovici 1:1 v korist „Slovana“. Podrobnejše poročilo priložimo jutri.

Ameriški darovi samo za revne Orle? Pristopite k Orlom, drugače ne dobite zajutreka, tako agitirajo. Orehkova v Mostah pri njej poverjeni razdeliti in bega šolsko mladino v srčno strankino agitacijo. Kaj takega presega že vse meje in upamo, da merodajne oblasti potrebno ukrepejo.

Od službe suspendiran. Kakor čujemo, je ravnateljstvo državnih železnic suspendiralo od službe revidenta Vencajza zaradi njegovega nedeljskega terorističnega nastopa na šišenskem kolodvoru. Uvedena je proti njemu disciplinarna preiskava.

Splošni pokrajinski in delavski inšpektorat v Ljubljani. Ministrstvo za socialno politiko je odredilo, da se ustanovi v Ljubljani splošni pokrajinski delavski nadzorovalni urad. Naloga tega urada bo, nadzirati vsa trgovska in industrijska podjetja, spadajoča v socialno območja okrožja Ljubljana.

Društvo zasebnih uradnikov in uradnic v Ljubljani naznanja svojim članom, da je prejelo nekaj masti. Ker pa je količina jako majhna, približno 100 kg, in trenutno te kakovosti ni mogoče dobiti, se člani naprošajo, da se za razdelitev oglase le najpotrebnejši, ker se bo sedaj upoštevalo le te. Večja množina masti dojde kasneje, in takrat se bo oziralo na vse. Mast se na drobno ne more razdeljevati, ker se nahaja v pisarni. Zato naj se dogovori med seboj več članov, ki so pripravljene prevzeti cel zavitek masti, ki tehta 1250 kg. Treba se je zglasiti in mast prevzeti najkasneje do ponedeljka 28. junija. Cena je 22 K za kg. Kdor želi pojasniti, naj se oglasi v pisarni.

Pri povoznem eskadronu v Ljubljani (Tivoli, drkališče) se nahajajo sledeči konji: 1. Rj. kob. dlj. lis. 15 let, 165 cm. 2. Žel. bel. skop. 9 let, 160 cm. 3. Rj. kob. b. z. 8 let, 160 cm. 4. Rj. skop. b. z. 12 let, 144 cm. 5. Rj. skop. b. z. 16 let, 162 cm. 6. Tem. rj. kob. b. z. 18 let, 148 cm. 7. Rj. skop. zv. 1. zd. svit. bel. 8 let, 132 cm. 8. Rj. kob. b. z. 10 let, 160 cm z žrebetom. 9. Rj. kob. d. zd. svit. bel. 153 cm. 10. Tem. rj. kob. b. z. 163 cm. — Lastniki teh konj se pozivljajo ponovno te konje do 31. t. m. prevzeti, ker se bodo po tem času konji prodali.

Kulturni pregled.

kl Ljubljanski Zvon. Izšla je 7. t. m. s sledečo vsebino: Stano Koseovel: Iz zreal. Dr. Ivan Tavčar: Visoška kronika. Ivan Albrecht: Žalost. Dr. G. Čremošnik: Svetozar Čorarič. Giosnè Carducci. — Janko Samec: Ob ženitvi spomladi. Igo Gruden: Soneti. Franjo Roš: Sanjam. Anton Funtek: Za hčer. Ivan Albrecht: Mati moli. Anton Loboda: Moderna politična načela in naši obmejni spori. Milan Pugelj: Prebujenje. Avgust Žigon: Prispevek k petdesetletnici. Igo Gruden: Uspavanka. Listek. Nove knjige. Priporočamo vsem našo edino literarno glasilo, ki se naročajo pri „Tiskovni družbi v Ljubljani“, Sodna ulica št. 6.

kl Les Croates et les Slovènes ont les amis de l'Entente pendant la Guerre. Priredil Fr. Barec, član naše mirovne delegacije v Parizu. Knjiga vsebuje 48 važnih dokumentov in 13 prilog, ki dokazujejo, da Slovenci in Hrvatje niso bili taka upora Avstriji, kakor to zlasti Italijani pridno propagirajo. Predvsem so zbrani dokumenti zloglasnega generala Scheureja, ki je

splošno in tudi imenovana opozarjal na ljudi, ki so delali proti bivši monarhiji. Dokumenti vsebujejo poročilo o številnih dezertacijah, o revolucionarnem delu časopisja in dijaštva, o jugoslovanski propagandi i. t. d. Zavezniki se torej lahko prepričajo o naši „avstrijski zvestobi“ iz uradnih dokumentov bivših avstrijskih generalov.

Razno.

r Holandska Viljema ne izroči. Kakor poročajo listi iz Ciriha, je Holandska sklenila, da ne izroči bivšega nemškega cesarja.

r Iz temnih dol. Prijeli smo iz železničarskih vrst dopis, ki nam osvetljuje žalostne nekdane razmere naših železničarjev, ki so morali podpisati okrožnico z slavošpevom na večno nemško-avstrijsko pobratimstvo, ako niso hoteli, da se jih preganja kot najhujše veleizdajalce. So se pač prevarili oni, ki so sanjali „Deutschlands-Österreich Hand in Hand, ewig nur ein Vaterland!“

Zadnje vesti.

Izpraznitev celovškega ozemlja.

St. Germain, 22. julija. (DKU). Vrhovni svet je včeraj sklenil naprositi Srbijo, da izprazni celovško ozemlje, da se more popolnoma svobodno izvesti ljudsko glasovanje.

Konkordat.

Belgrad, 23. julija. (Izv. por.) Na poziv vlade so došli v Belgrad zastopniki visoke katoliške duhovščine iz vseh delov našega kraještva, da se prouči vprašanje konkordata, ki se ima skleniti z Vatikanom.

Uspeh preiskave na Reki.

Zadoščenje francoskim vojakom. St. Germain, 23. julija. (Dku.) „Petit Journal“ poroča, da je reška preiskovalna komisija odločila v korist francoskim četam, katerih zadržanje je bilo popolnoma neoporečno. (Ldu)

Madžarska ofenziva proti Romuanski.

Budimpešta, 23. julija. Dne 20. julija so madžarske čete napadle romunske pozicije ob reki Tisi. Napad je bil spočetka uspešen.

Pariz, 23. julija. (Čtu) Glasom romunskega komandanta o ofenzivi, ki so jo začeli Madžari, so Romuni Madžare zopet vrtili nazaj preko Tise. Madžari so imeli 4000 mrtvih. Madžari so pričeli ofenzivo s prvimi korom, ki sestoji iz štirih divizij, s 25 000 puškami in 200 topovi. Na severni fronti pri Tokaju stoječi madžarski armadni kor dosedaj še ni napadel. (Ldu)

Stavka tiskarjev v Sarajevu.

Sarajevo, 23. julija. (Izv. por.) Včeraj je osobje sarajevskih tiskaren stopilo v stavko. Listi niso mogli iziti.

Sarajevo, 23. julija. (Izv. por.) Od včeraj ne izhaja noben časopis. Delo po vseh sarajevskih tiskarnah popolnoma počiva. Stavci so se branili staviti vse, kar jim predlože uredništva. Na ta način so hoteli uvesti nekako delavsko cenzuro. Principali so se branili sprejeti to zahtevo in so stavce odpustili.

Gospodarstvo.

g Izmenjava valute v zasedenem ozemlju. LDU poroča: V svrhu, da se urede nekatera vprašanja, nastala vsled izmenjave valute v Trentinu in Julijski Benečiji, je dogovorno z ministrstvom državnega zaklada izdalo italijansko vrhovno poveljstvo naslednjo naredbo: 1. Denarni zavodi v Trentinu in Julijski Benečiji, kateri imajo vložene njim pripadajoče blagajniške fondе pri svojih centralah ali filijalah onstran premirne črte, morejo zopet uvesti vsote ter doseči izmenjavo po 40 odstotkov, to pa le v mejah blagajniških zalog, kakor izhajajo

iz situacijskega izvlečka (izvlečka o stanju) vsakega posameznega zavoda z dne 3. novembra 1918. — 2. Zneske v kronah, položene pri zasebnikih ali bankah onstran premirne črte, pripadajoče zasebnikom ali zavodom, ki so pristojni v Trentinu ali v Julijski Benečiji ter imajo istotam svoje bivališče oziroma sedež, more se svobodno uvažati, stavljati na dispozicijo ter menjati po 40 odstotkov, ako se dokaže, da so bili ti zneski položeni pri nekdanjih avstro-ogrskih zavodih pred 3. novembrom 1918. Ta dokaz more izhajati iz dokumenta izdanega od zavoda oziroma od dolžnika, iz katerega naj izhaja aktivni saldo tekočega računa in hranilne vloge dne 3. novembra 1918. Dokument mora biti vidiran od italijanske vojaške misije v inozemstvu. Ako vsled poslovnih težkoč ali iz drugih vzrokov ne bi bilo mogoče si preskrbeti vidiranja s strani italijanske vojaške misije, ali pa, ako bi bilo potrebno, da se vršijo dolgotrajna raziskovanja v svrhu, da se dokaže verodostojnost dokumentov, bo mogel kr. gubernatorat v izjemnih ter očitno nujnih slučajih dovoliti kre-

ditnim zavodom na njihovo prošnjo posojila v lirah v razmerju do 20 odstotkov zneska vloge v kronah in sicer za čas ne preko treh mesecev ter proti založitvi vlog samih. 3. Zasebniki, kateri so pristojni v Trentinu ali Julijsko Benečijo ter se nahajajo onstran demarkacijske črte, morajo, ako bivanje onstran premirne črte ni svojevoljno — svoje vloge pri zavodih, glaseče se na krono, izpremeniti v druge enako veljavne vloge pri zavodu „Banca d'Italia“ ter čakati na nadaljnje določbe, ki jih izda vlada v pogledu izmenjave valute, to pa brez vsacega jamstva tako s strani vlade, kakor tudi s strani banke. Vsaka vloga bo morala biti opremljena z izjavo, podpisano od vlagatelja, s katero ta naznači svojo pristojnost ter spričuje na svojo častno besedo, da so položene krono izključno njegova last. — V nobenem izmed treh gori omenjenih slučajev se ne pripuste k izmenjavi žigosane krono.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Anton Pesek.

Tiska „Zvezna tiskarna“ v Ljubljani.

Mali oglasi

stanje prvih 10 besed 4 K, vsaka nadaljna beseda 30 vln. — Dopisovanje in ženitne ponudbe po vsaki beseda 1 K.

Proda se:

100 praznih zabejev se proda vpraša se v trgovini M. Trebar Sv. Petra cesta 6.

Spalna soba, popolaoma nova, motorno kolo (Neckarsulm), žična mreža, pocinjena, raznih dimenzij, se po ugodni ceni proda. Srebotnjak Kolodvorska ul. 31.

Orehovi hlodi (debla) se kupijo v vsaki množini. Ponudbe na I. Jugoslovanski anončni in informacni zavod Beseljak & Rožanec Ljubljana, Frančevo nabr. 5.

Vino 30 hl bizeljskega rudečega po K 730.— 60 hl lutomerčana belega po K 820 se proda. Naslov pove I. Jugoslovanski anončni in informacni zavod Beseljak & Rožanec.

Prodaj glasovir znamke „Erbar“, mahagoni les, črna ter popolno opravilo za sobo. Na ogled skladišče Ranzinger od 14.—18 popoldan.

Večjo partijo damskih nogavic ter sukance, črne in bele, nudi tvrdka Josip Petelin, Ljubljana, Sv. Petra nasip.

Kupi se:

Sveže maline se kupujejo v vseh množinah. Ponudba na: Destilacija esenc, in izdelovanje sokov. Potnik Srečko, Ljubljana, Stomškova ulica 27.

Službe:

Blagajničarka, solidna in pošena, se takoj sprejme. Predstaviti se je med 10 in 12. uro dopoldne v kavarni „Zvezda“. 1034

Hlapec se sprejme, ne- oženjen lahko s hrano in stanovanjem, oženjen pa s stanovanjem. — Poizve se: Jeranova ulica 11. 998

Razno:

Popravila žepnih ur in zlatnine sprejema F. CUDEN sin, nasproti glavne pošte v Ljubljani. 925

Komisijaska trgovina Filip Pečenko, Ljubljana, Dunajska cesta 6, priporoča svojo bogato zalogo manufakturnega blaga: cefirja, tiskovine, hlačevine, nogavic, robcev, sukance, gumbov, pritiskačev, rlinčic za čevlje in drugih izdelkov čeških tvornic, katere zastopa. 1043

Erdal krema 81 ler kuhinjska emajlna posoda zopet v zalogi. — Osvald Dobeč, Ljubljana, Marilnova cesta št. 15. 1026

Pekarno vzamem v najem na deželi. Ponudbe pod „Pekarna“ na upravo. 1040

Dopisovanje in ženitne ponudbe

Mlad' ribič išče in lovi — Dok si rib'ce zlate ne vlovil.

Mlad Slovenec, žurnalista, dobre narave (vsaj tako ga drugi cenijo), kateri se je za vreme svetovne vojske po tujini potikal, želi tem potem poznanstva z veselo Slovenko. Ima se v kratkem v Slovenijo povratiti. Cenjene ponudbe — če le mogoče s fotografijo — se naj blagovale nasloviti na: Zlatko Planinc, žurnalista, ta čas kot privremene vojne bolnice u Mostaru (Hercegovina). 1010

Oklic.

Dne 29. julija 1919 ob 9. uri se bode v Gosposki ulici št. 2 v Ljubljani na javni dražbi razprodalo: obleka, obutev in perilo.

Reči se smejo ogledati med 9 in pol 10 uro dopoldne.

Okrajno sodišče v Ljubljani.

odd. I. dne 13. julija 1919.

Izkušene sodarje

spejme takoj tvrdka

Kurka & Wildi
na Polzeli pri Celju.

40 lesnih delavcev

se rabi takoj za sekanje smrekovega lesa. Pogodnina za 1 m³ znaša 6-80 K. Stanovanje v gozdni baraki. Živež se dostavi iz rudniškega konzuma po cenah, kakor drugim rudniškim delavcem. — Reflektanti naj se zglasijo pri ravnateljstvu

„Trboveljske premogokopne družbe“ v Zagorju ob Savi.

BARVA in KEMIČNO — ČISTI

vsakovrstno blago obleke
in PERE in SVETLOLIKA
domače perile svetnice, zapornice
(pošilja po isto na dom) in srajce

tovarna Jos. Reich

Ljubljana, Poljanski nasip št. 4.
Podružnica: Šelenburgova ulica št. 3.

ZIVO APNO

1 vagon se takoj odda. Naslov pove upravništvo lista.

25 kg sladkorja in K 1000

dam onemu, ki mi do 1. septembra t. l. preskrbi modernu stanovanje sestojede iz 3 sob s pritliklinami.

Cenjene ponudbe pod »Uradni vodja« na upravništvo lista.

KEFIR

Filip Pečenko

Ljubljana, Dunajska cesta 6 naznanja sl. občinstvu, da je otvoril Prvi jugoslovanski zavod za izdelovanje Kefirja in Joghurta. Kefir je od zdravnikov priznan kot najboljši pripomoček proti tuberkulozi, anemiji, žledodnim boleznim itd. Nenadomestljiv za slabotne dojenčke kakor odrasle. Kefir uniči vse človeškemu organizmu škodljive bacile. Pri rednem vživanju istega se doseže visoko starost. Vspah zajamčen s 1000 K. Razpošilja tudi na deželo.

Razkrinkani Habsburžani.

Moja preteklost.

Epizoda grafica LARISCH, nečakinja cesarice Elizabete in njena dvorna dama.

(40. nadaljevanje.)

Teh poslednjih besedi mu nisem docela verjela, vendar sem ga vprašala: »Ali se nanašajo te neprilike na tvoje nesoglasje s Štefanijo?«

Rudolf se je nasmejal. »S Štefanijo? — O, moj Bog, nikakor ne; ona je samo domača neprilika. Nevarnost, ki mi preti, je politična!«

Spričo tega sem bila skozinsko prestrašena, kajti nikdar nisem mislila, da bi bil prestolonaslednik tako blazen, da bi se zapletal v nevarne politične intrige.

»O, prosim te, Rudolf«, sem dejala, »ne izgubljal časa. Zaupaj cesarici, ali ... kar je še boljše, cesarju.«

»Ti bedakinja«, je vzkliknil; zatem pa je rekel prijazneje: »Tega ne mislim, Marija. Poslušaj me. Ako bi zaupal to cesarju, bi sam sebi podpisal smitno obsodbo.« Srce mi je malone zastalo spričo tega strašnega razkritja in nisem mogla izpregovoriti besedice. »Sedaj pa glede Marije«, je nadaljeval. »Reči moraš, da jo želiš vzeti seboj v prodajalno; vzemi si izvožčka ter mu naroči, da te popelje za palačo nadvojvode Alberta, ki meji na dvorec. Tam boš videla majhna železna vrata; stopita do njih in tam bo Löschek čakal vajinega prihoda. Kaj koristna vrata so to«, je rekel Rudolf, »in mnogo mojih zalih prijateljic je najraje prišlo po tej poti na dvor.«

»Ali mi hočeš obljubiti, da me ne prevariš, ako pripeljem Marijo?«

»Obljubim ti, da te ne zaplitem v noben škandal«, se je glasil odgovor.

»Pa dobro«, sem rekla, »lahko pa si tudi zapomniš, da se moram prav v kratkem vrniti nazaj v Pardubice; zatoraj mi povej vse, kar mi imaš povedati, pri tem prihodnjem sestanku.«

»O, zanesi se, da to storim«, je odgovoril Rudolf; »nikdar ne pozabim, kar si storila za me ... sedaj pa zdravstvuj, do jutri.«

Ko sem bila sama, mi je kar slabo prihajalo od groze, vendar sem se pomirila ob misli, da bom itak kmalu odšla z Dunaja; sklenila sem pa tudi, da bom na Rivijeri kolikor mogoče malo občevala z Marijo. Ker pa sem dala Rudolfu svojo besedo, sem pisala baronici Večeri ter jo vprašala, ako dovoli Mariji, da gre naslednji dan z menoj na izprehod. Ako je stem zadovoljna, se oglasim tekotom jutra.

Jeny je ponesla pismo tja ter prinesla odgovor; bil je ugoden. Sedaj se nisem več obotavljala — čutila sem, da je bilo brez pomena. Skušala sem rešiti Rudolfa; dala sem baronici priložnost, da mi odreče prošnjo; toda usoda je bila presilna zame.

Tisti večer je bila pri meni na večerji prijazna znanka, gospa Müllerjeva, prijetna stara gospa, ki je tuptam izvrševala moja naročila. Bila je prava Dunajčanka in jako zabavna ženska. Bila sem zelo vesela njenega obiska in pa, da sem začasno pozabila na svoje nadioge.

»Vse govori o prestolonasledniku in Mariji Večeri«, mi je povedala gospa Müllerjeva. »Pa, kaj ... to je zgolj eno njegovih mnogoštevilnih ljubavnih razmerij. Vsekakor je mala baronica mnogo boljša za našega „Rudija“, kot tista intrigujoča kneginja P. Večerovi nimajo posebnega ugleda«, je nadaljevala. »Mati ve vse, kakor mi pripovedujejo, in zatiska oči; pa cela zadeva ni posebno resna.«

Najin razgovor je prekinilo boječe trkanje. »Naprej«, sem zaklicala nekoliko nepotrpežljivo. Vrata so se odprla in močno zagrnjena dama je stopila v sobo. Z gospo Müllerjevo sva jo začuden pogledali. Zdajci sem spoznala, kdo je bila. »Marija!« sem vzkliknila.

Marija Večera je z nekako strašno resnostjo zrla v mene. Dala sem gospi Müllerjevi znamenje, naj se poda v Jenyno sobo, nato pa je Marija počasi odgnila pajčolan, ki ji je zakrival glavo. Bila je blede kakor smrt in oči so bile videti mnogo prevelike za njen obraz; izgledala je, kakor da se ji je nekaj strašnega prigodilo.

Bila sem silno prestrašena ter jo objela. »Draga Marija, govori!« sem prosila.

Pričela se je silovito tresti. »Za božjo voljo, povej mi, kaj se je zgodilo!« sem vzkliknila.

Marija se je kakor neznansko utrujena zgrudila na stol. Odpela sem ji plašč iz kože morskoga psa ter sem pri tem opazila, da je nosila tenko domače krilo in šolne.

»Oj ... nikarte me poslati nazaj«, je vzkliknila mrzlično. »Marija, pobegnita sem od doma. Ako mi ne daste zavetja, skočim v Donavo. Doma mi ni mogoče živeti. Zaklenite vrata, morda so za menoj ... in glas se ji je pozdignil malone do kričanja. »Nočem, da bi me vzeli proč od tu.«

»Predraga, bodi mirna«, sem jo mirila, »povej mi, kaj se je zgodilo. Nočem te poslati proč.«

(Dalje prihodnjic.)

Razpošiljam lepa bukova drva

žagana, cepljena in meterska, franko na dom. Cene nizke, dobava točna.

Srebotnjak, Koldvor-ska ulica, številka 31.

Repno seme

liter po K 20 —

n u d i

Pavia Steraschina, trgovka, Cirkovec pri Pragerskem.

Kupim (ali v najem vzamem)

gostilno, kavarno

ali

trgovsko hišo

z večjimi kletmi blizu koldvora. Ponudbe na: Andrej Oset, Guštanj.

Angleška čudatvorna mast

hladi, čisti, mehča izvleči taje tvari-ne, prepreči zastupljenje krvi in operacije.

Vpošilja samo proti predplačilu franko K 8.80 za 1 dozo.

Lekarna Thierryja v Pregradu, glavna zaloga v Ljubljani

R. SUŠNIK, Marijin trg številka 5 in vse druge lekarnice.

Kupim vsako množino

jabolčnika

kakor tudi 420

jabolčnega kisa.

Ponudbe z navedbo množine in najnižje cene na Ljubljana 1., poštni predal številka 163.

Nadpaznika Paznika Preglednika

marljive in energične sprejmemo v svoj pre-mogovnik v Sloveniji. Oferte s prepisi spričeval in z zahtevo plače naj se pošlje na naslov:

S. Marjanovič, Rajnerjeva 17, Zagreb,

Učenko

poštenih staršev in s potrebno šolsko izobrazbo sprejme takoj pod zelo ugodnimi pogoji

Fa I. Kušlan, Kranj.

Lesnim trgovcem!

ki imajo v Nemški Avstriji še lesa, bele deske ali tesani les na razpolago, nudi se prilika, da tega zamenjajo za enakovrsten les v Jugoslaviji. — Ponudbe sprejme Mzlenšek M., Maribor, kjer se tudi bukova, češpljeva drva po ugodnih cenah kupujejo.

Oddam

po znižanih cenah; hlevne, ročne (slepice loščene) in stenske svetilke, svetilnična trupla, steklenice za namakanje vinske steklenice po 1/4 in 1/2 l, viharne valčke (cilindre) bele senčnice 28, 31, 34 cm ter razne obešalnice (taške) in žičnike.

Osvald Dobeic, Ljubljana, Martinova cesta številka 15.

Istotam je na prodaj ena partija praznih steklenic in nekaj malih sodov.

Išče se za takojšnji nastop dobra

pisarniška moč

izurjena v vseh pisarniških delih. Ponudbe na naslov Franjo Kenda, trgovina delikates in špecerije na Bledu.

Ne kupujte izdelkov sovražnih držav, podpirajte samo domače izdelke ki so veliko boljši in cenejši.

Zahtevajte samo pristno voskovo „HIF“-kremo, ki je radi svojih sestavin najboljša in zajamčena.

Istotam se dobi: cigaretne stročnice in papirčki od 14 K naprej, razglednice, pisemski papir, vlasnice, toaletno milo i. t. d.

Zaloga samo na debelo: Oroslav Čertalič, Ljubljana, Restijevega cesta št. 20.

Ko treba?

Pšenice, kukuruza, zobi (ovsa), ječma, kaše (Gersti), pržena ječma, pakovano po uzorku Kneipa i otvoreno, masti, suhog-mesa, sve vrsti zemaljskih proizvodov.

Jovanović i Tomić, Mitrovica

(SREM.)

„GLASBENA MATICA“ v Ljubljani.

Razpis služb.

Podpisani odbor razpisuje za takojšnji nastop sledeče službe pod spodaj navedenimi pogoji:

1. Službo pisarniškega vodje;

pogoji: moški, srednješolske izobrazbe, sposoben za samostojno delo v dopisovanju in vodstvu arhiva, popolnoma izvežban v vseh pisarniških poslih, več stenografije in strojepisja, lepega rokopisa, sposoben slovenskega in srbohrvaškega jezika v govoru in pisavi, plača pri polni vsposobljenosti in popolnoma zadovoljivem poslovanju letno K 9600—, pokojninsko zavarovanje.

2. Službo blagajniškega uradnika;

pogoji: moški, srednješolske izobrazbe, popolnoma izvežban v knjigovodstvu in vseh blagajniških poslih, zanesljiv in spreten v denarnem poslovanju, več vseh poslovniške administracije, plača pri polni vsposobljenosti in popolnoma zadovoljivem poslovanju letno K 9600—, pokojninsko zavarovanje.

3. Službo pisarniške uradnice;

pogoji: popolna izvežbanost v vseh pisarniških poslih, popolnoma izurjena stenografinja in strojepiska brezhibno, lepega rokopisa, plača pri polni vsposobljenosti in popolnoma zadovoljivem poslovanju letno K 4800—, pokojninsko zavarovanje.

4. Službo šolskega in pisarniškega sluga;

pogoji: zanesljiv moški v starosti ne nad 30 let, samski ali oženjen brez otrok, krepak in sposoben za vsa hišna opravila in pota po mestu ter inkasiranje pri strankah, dobro čitljiva pisava, plača pri polni vsposobljenosti in popolnoma zadovoljivem službovanju letno K 4000— s prostim stanovanjem, razsvetljavo in kurjavo.

Lastnoročno pisane ponudbe z navedbo dosedanjega službovanja je vlagati pri podpisanim odboru najkasneje do 7. avgusta 1919.

Ljubljana, dne 22. julija 1919.

Odbor „Glasbene Matice“ v Ljubljani.

Dr. Vladimir Ravnihar s. r.
t. č. predsednik.

Dr. Viljem Krejčič s. r.
t. č. tajnik.

PISARNA

tvrdke R. BUNC in drug

se nahaja na

Marija Terezije cesti

številka 7

v Ljubljani.